

# NOORD-BRABANDER.

De uitslag van dit blad geschiedt... De uitslag van dit blad geschiedt... De uitslag van dit blad geschiedt...

De uitslag van dit blad geschiedt... De uitslag van dit blad geschiedt... De uitslag van dit blad geschiedt...

NUMMER 37 S BOSCH DONDERDAG, 22 MAART 1857

## ITALIË

### ROME, 31 Maart.

Men is atter nog niet terug gekomen van de verbaring, waarin de bezing aanval van Ancona het gouvernement en het volk gedompeld heeft. Het gouvernement heeft in de publieke opinie gewonnen. Het gevoelt zulks, en zijne taal is even bedaard als vroeger.

De onderscheidene bataillons, die de legaties op de marschen nabij gekomen en de troepen zullen in drie corpsen, over de geheele lijnie van Pesaro tot aan Macerata verspreid worden. De bekende proclamatie van den generaal Cubieres is overal verspreid, doch wordt algemeen als van weinig beteekenis beschouwd.

De officieren, die passelijke troepen plaatsen zich dus niet als gevangenen aanmerken en oogenblikkelijk weder de uitspanning van hun gezag hervatten. Hij dien heeft zwaare dagorder, gesond tot regeling van den dienst der vesting.

Men is er niet aan gekomen te denken met al deze verklaringen van den franschen opperbevelhebber, die intusschen wapenen en paarden, aan het krijgsvolk ontginnen, behouden heeft en aan de vesting werken laat arbeiden, terwijl de driekleurige vlag op de muren der stad waait, als of zij onoverd warf.

Ook beklagt men zich over de bescherming, die de generaal aan de verschillende woongroepen verleent. Men ziet hem gearmd met zwaren Osmani wandelen, die door de pausselijke regering als een der voornaamste oppermakert verbauten was, en nu met vele anderen van denzelfden stempel, teruggelield is.

Ook matigt hij zich in alles het oppergezag aan en eerbiedigt in niets dat van de wettige regering. De bijzondere brieven van de Italiaansche grenzen wordt het tot het verlaten van den Paus hoog geroemd. Hij zal, wordt daarin gezegd, met geene overhaasting te werk gaan; geene middelen tot bevrediging sparen, doch ook tevens in niets toegeven, wat zijne regten als soeverein kan te kort doen, en zich door niemand laten beledigen.

### ANGONA, 29 February.

Ingevolge hooger bevelen zijn de compagnie veteranen en de dragonders, de eenige pausselijke troepen, welke in deze stad gebleven waren, nu dezelve vertrokken. De dienst van het kasteel is steeds gedaan in vereeniging door de fransche en de pausselijke soldaten.

### Engeland.

LONDEN, 14 Maart.

## de Staten, is in deze Hoofdstad aangekomen en aan den Koning voorgelaten.

### Van den 10.

De ministerie bladen beweren bij voortdurend, dat de zending van graaf Orloff geen ander oogmerk hebben kan dan om den Koning der Nederlanden tot de aanneming der traktaat te bewegen, daar het niet te verwachten is, dat Frankrijk en Engeland op zulk eene plechtige wijze, als die der ratificatie is, zullen terug komen.

Men meende overigens de redenen te weten van de verdraging van de graaf van Engelhard, die de ratificatie aangekondigd waren, is voorgelegd zonder dat dit de eerste plaats gehad. Men meent echter voor zekere te mogen houden, dat het gouvernement de meest geruststellende betuigingen van Pruisen en Oostenrijk daarover heeft ontvange, dat het niet lang meer zalter zultig lijden plekke onteerd zibtoewasgei ten des

De aanmerkingen, die het engelsch gouvernement over de bezetting van Ancona aan dat van Frankrijk heeft gemaakt, zijn van eenen vriendschappelijken aard. Men had verhaald, dat lord Palmerston eenen Koerier naar lord Granville te Paris had gezonden, om de terugtoering der Franche troepen uit Ancona te vragen en zich teken het nitekeu der ariksuren, was te verklaren, maar men verzekert, dat de instructien van voorzeggenden aard zijn, dat dit vooraf geene aanleiding tot misverstand geven zal.

Ook verzekert men, dat de voorstellen, door ons gouvernement aan Oostenrijk en Frankrijk gedaan, door beide partijen wel zijn opgenomen en dat daarover onderhandelingen op het tapit zijn. De heer Grey heeft geantwoord, dat de eerste berichten het ministerie ook bevredigt hebben; doch dat dit bij het fransche hetzelfde geval geweest was, alwaar men zich had gehaast de daad van den franschen bevelhebber af te keuren.

De minister seide, verdet, dat er omtrent de hitteering dier zaak verzoegen bij Frankrijk gedaan waren, die wel werden opgenomen, terwat ook de oostpruische minister zijn voldoening daarover te kennen gegeven had. Hij heeft mede overigens ook den goeden mislag te Weenen niet, en meende, dat de ministeri ongeschonden waren terdet rechenchap van hante bandelingen te geven, daar zij nog tot geene uitkomst hadden kunnen leiden.

De graaf Aberdeen heeft betuigd, dat hij met dat antwoord voldaan was. De heer Vyngan heeft in het huis der gemeenten aan lord Palmerston onder andere ook afgevraagd, of het protest van den Paus ter kennis der minister was gebracht, waarop lord Palmerston en de schtheid van erkend heeft, en hij voegde, dat de ophelderingen over de fransche expeditie voldoende waren voorgekomen, doch wat de wijze van bezetting ganging, daarover vertrouwde hij, dat de heer Vyngan hem geene verklaring afvroegen zou, daar hij zelf immers een voorstander van den vrede tusschen Engeland en Frankrijk was, en dus zijn lortschap niet dwingen zou om tot verklaringen of stappen over te gaan, die ten laatste onvriendschappelijke of haatelijke discussies konden opwekken.

Tot op gisteren bedroeg het getal der personen, die in Londen door de cholera aangetast zijn geworden sedert het uitbreken dier ziekte, 817, waarvan 420 overleden zijn. In Southwark alleen zijn 347 personen ziek geworden en 172 gestorven. In het werkhuys van Marylebone zijn van 50 zieken slechts 8 bezweten.

De ridder Huggins, gezant der Nederlanden bij de Vereen-

De kamer der afgevaardigden heeft gisteren met eene aanzienlijke meerderheid het ontwerp van wet aangenomen, waarbij aan het Bestuur voor de drie volgende maanden, een provisioneel krediet van 270 miljoen wordt toegestaan. Voorts is deze zitting, even als de beide vorige, aan het budget van nijverheid, bepaaldelijk aan dat van het ministerie van oorlog gewijd geweest, en heeft men de tractementen der militairen van hooger rang, zoo wel de maarschalken als luitenant-generaals, grootelijks besnoeid.

Dit Madrid schrijft men van den 5 maart:  
Op de grenzen van Portugal zullen 25,000 man vereenigd worden, 15,000 in de provincie Guipuscoa; 15,000 in Katalonien en 15,000 van Burgos tot aan Valladolid; welke laatste als reserve-corps, waar de nood of de omstandigheden het vorderen, gezonden zullen worden. In Sevilla moeten 6000 man vereenigd worden, terwijl de speeragt, niet voor de haven van Cadix moet verzamelen, zoodat de oorlogsaarnelingen, die er tot heden bestonden zijn, niet worden vernietigd.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren is een amendement door de commissie van onderzoek voorgesteld, doch door het ministerie bestreden, aangenomen. Hetzelfde houdt de bepaling in, dat in tijden van vrede, geene benoemingen tot maarschalk, luitenant-generaal, of divisie-generaal, zullen plaats hebben, dan nadat er achtervolgens bij elk dier graden drie plaatsen zijn opgevallen; na wordt dus het anders onbepaald voorrecht van het koning geheel afbakenlijk gemaakt van de toevallige omstandigheden die een vacante plaats veroorzaken. Ogerinos heeft de minister van oorlog zijne verklaring van den vorigen dag, dat ook de maarschalk Bourmont, den eed aan het tegenwoordig bestuur schriftelijk had afgelegd, ingetrokken.

De *Moniteur* deelt heden morgen eene telegrafische tijding mede, volgens welke er op den 14 onlusten te Grenoble waren uitgebroken. Het gesag der plaatselijke autoriteiten was miskend geworden, en had in de nationale garde geene genoegzame ondersteuning gevonden. De linietroepen waren ten gevolge van dien tuschenbeide gekomen, en hadden door kracht van wapenen, de rust tot zoo verre hersteld, dat men den volgenden dag op het behoud der goede orde konde rekenen.

Het *Wacon* wordt gemeld, dat de prins van Metternich eene nota aan het fransch gouvernement, opzigts op de bezetting van Ancona, gezonden heeft, waarvan de inhoud hierop zou wezen: dat Frankrijk de tractaten getrouw blijven, of naar zijne magt te werk gaan. In het eerste geval, heeft het alleen zijne troepen Ancona te doen ontruimen en den pous voldoening te geven. In het tweede geval, zal Oostenrijk, dien overeenkomstig, zijne maatregelen nemen.

**Belgie.**

BRUSSEL, 17 Maart.

De afgevaardigden hebben de beraadslagingen over de bijzondere deelen van het budget ten einde gebracht. In de zitting van gisteren zijn de artikels aangenomen, die tot nader onderzoek aan de commissie waren verzonden geworden. Het maatschappelijk gedeelte, waartoe het onderhoud der vestingen behoort, is daarbij op 7,450,000 vastgesteld; de minister had een miljoen aangevraagd; daarachter is er eene vermeerdering voorgesteld en aangenomen ten behoeve der andere wapenen; men wil namelijk de kaders der artillerie met 12000 man versterken, die der infanterie met 8000 man en de burgerwachten, voor wien daartoe eene vermeerdering van 1,500,000 geldens op het budget gebracht is; met 7,000 man, door welke vermeerdering het leger op 79,390 met linietroepen en 17,000 burgerwachten zou gebracht worden; eindelijk is er eene som aangevraagd, voor den aankoop van 7000 en trekpaarden. De stemming over het geheel van het budget werd door de kamer op heden bepaald.

In deze zitting heeft de heer de Brouckere minister van oorlog, in plaats van op de bank der minister plaats te nemen, zich onder de leden gezet, en het woord voerende gezegd, dat hij als afgevaardigde en niet als minister sprak, vermits Z. M. de Koning zijn ontslag had aangenomen.

Gisteren zijn de afgevaardigden bijeen gekomen. Een brief werd gelezen van het nieuw gekozen lid voor Leuven, den heer Quiryn, wiens toelating geadjourneerd was, waarbij hij zijn ontslag verzocht. Daarop deed de heer Pison het voorstel, dat de stemming over het budget niet een plaats zou hebben dan nadat de opvolger van den heer de Brouckere bekend was van de keus der ministers kon het lot des lands welligt afhangen.

De kamer scheen de noodzakelijkheid hiervan niet in te zien en hield zich, op de aanmerking van den heer de Brouckere, dat de senaat bij een paar dagen tijdel den tijd niet hebben zou voor den eersten april met het budget klaar te komen, bij het genomen besluit. De stemming over het budget zoo wel als die over het voorstel van den heer Pison, zijn alzoo heden beide aan de orde.

De *Moniteur* heeft verklaard, dat er noch officiële, noch officieuse mededeelingen aan het gouvernement tot wijziging in de 24 artikelen gedaan waren; dat het gouvernement de hoop behield, eene eenvoudige en zuivere ratificatie, zonder vóórwaarde wijzigingen, te bekomen.

Het 4de regiment van linie heeft ons gisteren verlaten, op Leuven marcherende. Des namiddags kwam het 3de, 2,500 man sterk ter vervanging, binnen onze stad. De koning heeft hetzelfde in de rue royale in openbaar genomen.

De heer Dapellier heeft zijne demissie als inspecteur over de gevangenen ingezonden.

De heer de Baillat, lid der verandering van wijzen den heer Beys, tot lid van den senaat gekozen.

In de zitting der afgevaardigden van zaterdag was de stemming over het oorlogsbudget aan de orde. Vóór het eenige discussie over een gedaan voorstel, om nog op het budget te brengen eene som van twintig duizend guldens ten voordele der officieren van de vrij-corpsen. De heer Fallon bracht een lang rapport uit, strekkende tot het verzoek te openen credit transacties van dien aard, die koning besloot tot het afwerpen van dit rapport. Daarna ging men tot de behandeling van het budget over; bij de lezing van het eerste artikel over het tractement der ministers bracht de president in ontwaas het cijfer van 10,500 gulden, zijnde eene reductie van 500 gulden op het voorstel van het gouvernement; hierop ontstond een vijfde hevige twist, of men over de reductie had te stemmen, of over het geheele cijfer; tot het laatste werd besloten; doch de stemming gelijk staande, verviel het amendement en werd het eerste montant van 11,000 gulden weder aangenomen. De overige artikelen werden achtervolgens alsmede de tekst van de wet aangenomen. Het montant van het budget bleef op 29,954,378 guld. bepaald.

De heer Pison hervatte nu zijn voorstel, om de algemeene stemming uit te stellen tot de installatie van den nieuwen minister. De kamer ging echter ter stemming over, en werd het oorlogsbudget met 73 tegen eene stem aangenomen; 5 leden onthielden zich van hante stemmen uit te brengen.

Na van den 14 de oordeel het behoud van het koninkrijk de publieke schuld; de drie eerste artikels, over het afschrijven van het grootboek te Amsterdam eene som van 8,400,000 gulden werkelijke schuld, benevens de uitstaande renten; ingetrokken de bepalingen van het tractaat der 12 artikels, gaven tot vóór discussien aanleiding; de heer de Brouckere en de heer de Brouckere deden voorstellen, strekkende dat deze sommen niet toegestaan worden, dan onder de omits, dat het gouvernement vergoeding van schade vorderde, voor den voortdurende staat van oorlog, door Holland, uit hoofde der verdraging in het teekenen van het tractaat, te weeg gebracht.

Werd besloten op deze amendementen nader terug te komen, en werden inmiddels de artikels geleve, benevens eene volgende, over het betalen van interessen en remboursements der leeningen van 12 en 10 millioenen, aangenomen. De zitting werd tot maandag geadjourneerd.

Sedert de demissie van den heer de Brouckere heeft de heer de Merode, als staatsminister, de handteekening van het ministerie van oorlog.

**Nederlanden.**

HERTOGENBOSCH, 21 Maart.

Bij koninklijk besluit van den 23 februarij is verklaard, dat de auditeurs bij de schutters-raden gehouden zijn, om, even als bij alle andere aanklagen, welke aan de beoordeeling dier raden onderwerpen zijn, ook bij de verzoeken, welke overeenkomstig art. 9 der wet van den 11 april 1817. (*Staatblad*, n. 17) moeten plaats hebben, als aanklagers op te treden en de opgelegde boete te doen voldragen.

Men veruucht, dat, gedurende de afwezigheid van wege Z. M. den Koning, H. M. de Koningin en H. K. H. Mevrouw de Prinses Albert van Pruisen, aan een groot getal beoefte ingesetenen door stad, onderaanselings uitdeelingen van brandstoffen, levensmiddelen, kleeding, en ligging stukken, gedaan zijn. De geheime wijk, waarop deze ondersteuning is uitgereikt, heeft ook heel vroeger hiervan melding te maken.

Uit 's Gravenhage wordt den 19 dezer gemeld: Z. K. H. de prins van Oranje wordt binnen kort in deze residentie terug verwacht.

Men veruucht, dat de jonge prins A. de Chimay, wacht-

meester bij het regiment lansiers, op de laatste publieke audience bij Z. M. is toegelaten en op eene vriendelijke wijze door Hoogstdezelve is ontvangen geworden.

— De centrale afdeeling der kamer is nogmaals vergaderd geweest over het ontwerp van wet omtrent den aazijn. Men ziet spoedig de bepaling van den dag der beraadslagingen daar over te gemeet.

— De centrale afdeeling van de tweede kamer der staten-generaal is vergaderd, ten einde, naar men verneemt, over eenige nadere voorgestelde veranderingen in de wet, omtrent het verleenen van accijns op de aazijn ten behoeve van fabrieken, te delibereren. Men wil, dat als nu, volgens het verlangen van sommige leden, de fabrieken, welke dien vrijdom zullen genieten, bij de wet zullen worden vermeld.

— Naar men verneemt is, Zr. Ms. Stoomboot *Suriname*, die van de Schelde naar Hellevoetsluis was gezeld, ten einde graaf Orloff naar Londen over te brengen, woensdag jl. derwaarts vertrokken.

— Het verblijf van graaf Orloff te 's Hage wordt steeds verlengd. Het is onbekend, of de graaf zich naar Londen al dan niet zal begeven.

— Men verneemt dat het mobiele leger nog niet eene compagnie rijdende artillerie zal vermeerderd worden, waarvan tot bevelhebber benoemd zou wezen de kapitein *Casembroot*.

— Op den 10 november 11 strandde bij den Hoek van Holland, het engelsche brikschip *Waterloo*, gevoerd door kapitein *H. Morrison*, komende van Leith en bestemd naar Rotterdam. De equipage en passagiers, te samen elf in getal, waren in groot gevaar van hun leven te verliezen, toen zij gelukkig gered werden door de onverschrokken menschevriendheid van den havenschipper *Gerrit Mus* en zijnen knecht *Jan van Zanten*, die, geholpen door twee engelsche zeelieden, met de loodshoot n. 1, van Maassluis, te hulp snelden. Dit geval, door den heer consul van Groot-Brittannië aldaar ter stede ter kennis van het britsche gouvernement gebracht zijnde, heeft het, besloten, gemelde twee edele menschevrienden ieder 5 ponden sterling als eene vereerende belooning toe te leggen, welk geschenk dan ook aan dien door gemelden heer consul van Groot-Brittannië is overhandigd.

— Men schrijft ons uit Rotterdam het volgende:

— Aan onzen algemeen geacht stadgenoot, den voortreffelijken Dichter *A. van der Hoop Junior*, is dezer dagen eene onderscheidende eere te heurt gevallen. De Keizer van Rusland heeft aan dien heer eenen kostbaren diamanten ring doen ter hand stellen, met een vereerend schrijven van hoogstderzelve gezant in 's Hage vergezeld, waarin kennis gegeven wordt, dat Z. K. M. de opdracht aanneemt van een ter perse zijnde zeer uitvogrig dichtstuk, betiteld: *Warschau Dichterlyke Krygstafereelen*. Deze litterarycht, waarvan de vervaardiger reeds eenige uittreksels in de meeste maatschappijen van ons vaderland, onder luide toejuichingen voorlas, moet even rijk zijn aan nieuweheid van vinding, als nimmantend *Poëzy*. Het beroemde treurspel van den Heer *Chateaubriand* *Mézer* is mede door dien Heer dichterslyk in het Hollandsch bewerkt, en zou, naar men ons meldt, spoedig bij den Heer *Thompson* het licht zien.

De Heer van der Hoop behoort onder die weinigen, welke om hunne verdiensten, door alle partijen beëind worden en is misschien op dit oogenblik de eenige dichter van ons vaderland, die met fransche Letterkundigen van den eersten rang in briefwisseling is, en door vreemdelingen gelezen wordt.

— De cholera neemt te Londen steeds toe. Dageeliks zijn er 70 tot 90 nieuwe zieken, waarvan gewoonlijk de helft bezwijkt. Van het oogenblik der uitbarsting van de ziekte in deze hoofdstad tot op den 13 maart, bedraagt het getal der aangetaste personen 653; en dat der overledenen 343.

— Sir *F. Lamb*, buitengewoon ambassadeur van Z. Britt. M. bij het hof van Oostenryk, heeft den 5 dezer zijne geloofsbriefven aan Z. M. den Keizer aangeboden.

— Den 13 dezer is de heer *Christophe*, kaber van het fransche kabinet, komende van St. Petersburg, en zich naar Parijs begevende, door Berlijn gepasseerd.

#### STAAT VAN HET OPENBAAR ONDERWIJS IN OOSTENRIJK.

De Oostenrykse *Observateur*, deelt authentieke rensignementen mede omtrent den staat van het openbaar onderwijs in de twaalf gouvernementen des keizerrijks (Bohems, Lombardje, Venetie, Dalmatie, Galicie, Oostenryk, Styrje, Illyrie, Moravie, Silésie, Tyrol en het Littoraal, daaronder begrepen de militaire frontieren, met eene bevolking van 20,372,759 zielen) met uit-

zondering van Hongarijen en Transilvaanien (welke te samen 11,444,000 inwoners tellen). Men telt aldaar 13,967 elementaire scholen onder verschillende benamingen en 8,964 scholen van repetitie, dus in het geheel 24,931 scholen, welke door 1,093,522 leerlingen worden bezocht, in welke 32,653 onderwijzers onderwijzers onderwijs geven. Ongeveer 300 doofstommen en blinden ontvangen onderwijs en worden gedeeltelijk onderhouden in de instituten van Weenen, Praag, Milaan, Graetz, Lemberg, Lintz en Brixen. Het polytechnische instituut van Weenen, welks stichting bij de 500,000 guldens gekost heeft, telt thans 35 onderwijzers en 747 studenten; het technische instituut van Praag heeft er bij de 400 en dat van Graetz bij de 150; het woud-instituut (*institut forestier*) van Mafiarbrun, in Neder-Oostenryk, telt 66 kweekelingen. — Het getal der gymnasia, beloopt 127 met 884 directeurs en onderwijzers en 28,827 leerlingen. — Er zijn acht universiteiten, namelijk: te Weenen, Praag, Padua, Pavie, Olmütz, Lemberg, Graetz en Inspruck, voor de filosofische, geneeskundige, rechtgeleerde en godgeleerde studien; daarenboven worden de godgeleerdheid en de filosofie op eenige Lyceën onderwezen en wel bepaaldelijk de filosofie in 54 gestichten door 334 hoogleerars aan 7,284 studenten. De genees- en heekunde worden met meerdere of mindere uitgebreidheid op de acht genoemde universiteiten onderwezen en daarenboven te Lintz, Salzburg, Laybach, Klagenfort, Milaan, Triest, Cara en Czernowitz; in deze zestien gestichten telt men 149 hoogleerars en 4,640 studenten, waarvan 1,649 geneeskundigen en de overige heekelingen, apothekers en vroedmeesters zijn. Het veterinaire instituut van Weenen heeft 5 hoogleeraren en 257 studenten. Een dergelyk instituut is te Milaan georganiseerd. Op de acht universiteiten bevatten juridico-politieke wetenschappen 57 hoogleeraren en 3,101 studenten; de godgeleerdheid, in 55 gestichten, 5,802 studenten en 324 hoogleeraren. Er bestaan daarenboven 42 gestichten van onderwijs van de kroon, welke 1,416 kweekelingen tellen, waaronder 239 meisjes. Al deze gestichten zijn voorzien van de noodzakelyke middelen, als kabinetten, bibliotheken enz. — De observatorium's van Weenen, Praag, Milaan en Padua zijn door geheel Europa bekend. — De bibliotheken der universiteiten en der Lyceën zijn zeer rijk; vele van dezelve in Italië bevatten kostbare verzamelingen van gedenkpenningen, stadbeelden, schilderijen en andere kunstvoorwerpen. — De akademie der kunsten van Weenen heeft 16 hoogleeraren en ongeveer 1,300 kweekelingen; Milaan en Venetie hebben ook akademien. Het hooge bestuur van het openbaar onderwijs in het keizerrijk is aan de opperhof-commissie over de studien te Weenen toevertrouwd, welke sedert vijf jaren gepreseed wordt door den graaf *Mutrowski*, kanselier der vereenigde kanselarij van het hof. De staat gebruikt jaarlyks eene som van 2,246,668 guldens voor het onderhoud der gebouwen van openbaar onderwijs.

Graveshage, den 18 Maart 1830.

Aan den Predikant van den Noord-Brander.

Met ontstelens neem ik de pen op om UEd. mede te deelen hetgeen de R. Katholijke ingezetenen dezer residentie in de grootste droefheid en verlegenheid heeft gestort. In den nacht tusschen zaterdag en zondag 18, bij gelegenheid van het veertig-uurs-gebed, hetwelk op zondag zou vervolgd worden; in de R. K. kerk in de Molstraat, van den wel-berwaerden Heer *Som*, deken en pastoor, een verschrikkelijke heiligschendende roof gepleegd, die het hart van een ieder heeft getroffen, noode hooswichten, om hun vng oogmerk te bereiken, hebben zich in de kerk laten opsluiten en uit het tabernakel, hetwelk zij (waarschynlyk met den sleutel, dien zij wisten liggen, en die door hen wederom op dezelfde plaats is gelegd) hadden opengemaakt, eene ciborie, waarin onderscheidene heilige hostien rustten, die zij boosaardig op het altaar hebben geschud, medegenomen; met dezen heiligschendenden buit niet te yreden, hebben de dieven eene tweede allerkostbaarste ciborie, waarvan bezwaarlyk de wedergade te vinden is, die, om de kunst en hooge waarde alleen bij groote plegtigheden of hoogtijden gebruikt werd, gestolen. Onder meer andere kostbare zilveren voorwerpen is almede ontvreemd een derde ciborie, een kerk met koehooren, en wat het ergste is, eene geconsacreerde hostie, waaronder de Heer der legarscharen schuld, voor wien de megten hangen, en welke bestemd was om op dien plegtigen dag vroegtijdig, ter aanbidding der geloovigen, te worden uitgesteld.

Mgt. de nuntius, die boven de catechismus-kamer, bij den zeer eerw. heer *Som*, gelogeed is, waaruit de dieven, met eenen boom van de raam te doon, zijn ontkomen, zegt, zoo men verneemt, omstreeks een uur eener slag gehoord te hebben, dien zij hoog verwaarden meende dat door den wind veroorzaakt werd, doch welke, zoo het schynt, gehoord is op het oogenblik, dat de dieven met hunnen buit de vngt namen. Dit is alles wat men heeft kunnen ontdekken.

Iets hetgeen opmerking verdient, is, dat nummer iets van waarde des nachts in de kerk blijft, maar alle kostbare voorwerpen bij den eerw. heer pastoor aan hun bewaard worden;

dat deze stukken alleen dien nacht zich in de kerk en kerktuin bevonden, met hoofde dezelve des morgens bij de plechtigheid van het veertig-uurs-gebed, moesten gebruikt worden; en daar nu alles verzekerd en gesloten was, zoo is het bewezen, dat de schenen, die schijn en verborgen hielden en zich in de kerk hebben laten opspuiten, ten einde des te gemakkelijker hünne snooden en ontzeggende posmerken te kunnen bereiken.

Wij vertrouwen dat de politie, waaraan reeds overal kennis gegeven is, alle middelen zal aanwenden en niets sparen om die misdadigers, die zoo vele goede en godvruchtige ingezetenen in den diepsten rouw hebben gedompeld, te achterhalen en aan de justitie over te leveren, ten einde na verdiensten te worden gestraft.

Ik heb de eer te zijn

*Uw beëindigde Lector.*

Werd ons onderlijk hart, nu ruim een jaar geleden, op het allergevoeligst getroffen door het afsterven van ons teedergeheild oudste kindje en eenig dochterje **MARIA FRANCESCA CATHARINA FRANCISCA**, in den ouderdom van circa 2 jaren, en ons bitterlijk en zwaarlijk hart door den dood van onze vader en deugd vader **MARIA HELENA EYSEN**, oud 46 jaren, het heeft den Almachtigen, wiens Wijl altoos heilig is, behaagd, op beiden ook het andere kind van onze geliefde overledenheid, ons teedergeheild soontje **JOHN THEODOOR**, oud 18 jaren maanden, uit onze ouderarmen tot zich, in zake der wijl heerlijkheid, op te roepen. Diep bedroeft geven wij hiervan aan naastbestaanden en vrienden, langs dezen weg, tenpaa verzoekende van brieven van rouwbetlag verschoond te blijven.

H. C. ESSER, Heel- en Vroedmeester.  
den 17 Maart 1851.

**LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.**

- 65. Bij **A. P. VAN LANGENHUYSEN**, te Groningen, zijn gedrukt en nog te bekomen, de volgende zeer belangrijke Werken, die niet anders maar dan te koop van de uitgever worden afgestaan.
- BOSSUET**, geschiedenis van de veranderingen der Protestantsche en andere Kerken Naar het Fransch, door **M. B. Berends**, met portret, 2 deelen, f 2 - 60.
- CHRONOLOGISCHE VOLG ORDE DER ROOMSCHE PAUSSEN**, van den 1<sup>sten</sup> Petrus tot Pius VIII. Naar het Hoogduitsch, vrijgeleed door **L. G. Le Sage ten Broek**, f 2 - 60.
- J. DE MAISTRE**, over de Gallikaansche Kerk, beschouwd in hare betrekking tot den Paus, naar het Fransch, f 2 - 00.
- VRIENDELIJKE DISCUSSIE**, wagens de invoering van de leer der christenkerk, en wagens de hervorming; ingerigt bij wien van brisney geschreven te Londen, in den jare 1812 en 1813, door eenen licentiaat van de Sorbonne, 2 deelen, f 2 - 00.
- DE VOLDEK**, l'Antel et le Trone; ou les devoirs des Rois Puissances, en regard a la situation de l'Eglise Belgique, f 2 - 00.
- het Vlaar en de Troon, of de rechten en pligten der twee Magten, ten aanzien van den staat der Nederland-sche Kerk, f 2 - 00.
- BOUHOURS**, Leven van den heiligen Ignatius van Loyola, stichter van de sociëit van Jesus, Naar het Fransch door **M. B. Berends**, in carton gebonden, f 3 - 00.
- A. MERZ**, wat is de Kerk? En welke onder zoo vele, is de ware en alleen zaligmakende Kerk? en, Schriftuurlijke en grondige regtvaardiging der Katholieke Kerk en hare geloofs-leer; eene bijlage bij het bovenstaande door denzelfden au-teur, Naar het Hoogduitsch, f 1 - 50.
- STORCHENAU**, het geloof van den Christen, Een Wisgeelig, Godgeleerd, en Zedelijk beoefenend werk, Naar het Hoog-duitsch, f 1 - 50.
- De wijlsgeerte van het Christendom, Naar het Hoogduitsch, 5 deelen, f 4 - 50.
- LE FRANC**, De opgeheite Slaver of geschiedenis der Vrijzet-selary, van haren oorsprong tot op onze dagen, Naar het Fransch, door **M. B. Berends**, in 3 deelen, f 10 - 60.
- BELLARMINUS**, Overwegingen van de zwaerigheden van Jesus Christus aan het Kruis, uit het Fransch vertaald door **Theda van Stavolen**, Pastoor te Vlaardingen, f 1 - 20.
- DE MAISTRE**, Brieven over de Spanische Inquisitie, uit het Fransch door **J. G. Le Sage ten Broek**, f 1 - 00.
- De goddeloosheid der XVIII eeuw, door **Bluel**, f 1 - 50.
- Etudes d'un jeune Philosophique Christen, f 1 - 50.
- Het heilzaam der hervorming overtuigd, in twee leerradenen, door den eerwaardden heer **Pest**, f 0 - 60.
- Het reet der Panthe en hünke juridictie door de geheele wereld, f 1 - 00.

- Zaakverhalen over den Godsdienst, door een roemacht-katho-tijk priester, f 0 - 60.
- Mr. B. BERENDS**, Redenen van mijnen overgang tot de Roomsche-katholieke Kerk, f 0 - 60.
- REYS** Historisch overzicht, van de Schopping der Wereld, tot op onze dagen, f 0 - 60.
- De strikende en naar waarheid voorgestelde Roomsche-katholieke of zogenaamde **PAPIST**. Uit het Engelsch, naar den vier-en-twintigsten druk, f 0 - 60.
- Briefwisseling uit de werken van **Huy de Graaf**, f 0 - 60.
- Gesprekken van **Krillon**, tegen eenige wijsgenomen, f 1 - 00.
- Volliedige verzameling van al hetgeen betrekkelijk het Collegium Philosophicum, en wat daarmee in verband staat, is bejaeld en uitgegeven, zoo als de koninklijke besluiten van verder waartoe betrekkelijke stukken, bevestigt van **abbogijns de Moederlander** bevattende het voorgeselde omtrent de striptijd der Drukpers en Onderwijs, 2 deelen, f 4 - 00.
- Advys ingeleverd den 17 april 1850, nagevolgd van de vereeniging der Noordelijke en Zuidelijke provabieën door **syndicus Kars** van **Hogendorp**, f 0 - 60.
- Gemeenzame Brieven over de gebeurtenissen van vdstreking, f 1 - 30.
- Proeve over de verantwoordelijkheid der minister en andere ambtenaren, f 2 - 50.

By dezelve is nog gedrukt en te bekomen:

- Catechetisch, Onderwijs sangaande het H. Sacrament des Voamsels, benevens eenige bygevoegde Gebeden en Lofzangen aan den H. Geest. Naar het Hoogduitsch van den eerw. heer **Theodor Georgi**, pastoor te Huisbergen, f 0 - 25.
- Over de heilstekenen der Vroomheid, Door **Semlin**, Naar **Sellery** f 0 - 60.
- De **GRONDEN** van het Geloof, door **L. G. Le Sage ten Broek**, 2 dl., f 1 - 60.
- De **Werk**, is de laatste vertaling, die de zoo geoorde-schelden wijl de **Bev.** Heer **Theodor Schmalz** heeft be-werkt, f 2 - 50.
- GRONDEN** van **Wistheid**, of het Godvruchtige leerlingtal, met pl. f 2 - 00.
- Deze laatste Werken zijn alle zeer geschikt voor de jeugden kunnen, met gestellen voor termijnd en omgeest worden.
- Bij dezelve zijn nog te bekomen de soval gemene Heilste-ten de goedkoopste Presentjen voor Katholieke kinderen, die met veel succes worden aangehouden, met altes, maar dñns in plaats van f 1 - 00 de 8 deeltjes, voor 60 panteenjae verkrijgbaar gesteld en met 50 te gelijk nemende, tegen 50 ets. de 8 boekjes, door het aingeseld. Het voorbedechnidien is te-geeffte abbiedens, tententienant ommachten oecm. Kched voor de gebeltestanden, volcapedn dabree stak.

**PREZZEN DER GRANEN.**

Tarwe, f 11000 tot 12000  
Rogge, f 10000 tot 11000  
Boekweit, f 8000 tot 9000  
Haver, f 7000 tot 8000  
Het nederlandsch pond koper, 25  
Da wijl nederlandsche mendept mactelwood 35

**REURPRIJS DER EFFECTEN.**

AMSTERDAM, den 10 Maart.

NEDERL. Werkel. Schuld	42 1/2	42 1/2	42 1/2
Uitgeleide Schuld	7 1/2	7 1/2	7 1/2
Reversalen	16 1/2	16 1/2	16 1/2
Kanslijfetten	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Recepis., geldf. 1836, a 3 pct.	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Schatk. bilj., groote	99	99 1/4	99 1/8
Dito kleine a 100	98 1/2	99 1/2	99 1/8
Dito, dito a 50	98 1/2	99 1/2	99 1/8
Vrijwillige Geldleening	93 1/2	94 1/2	93 1/4
Amortisatie-Syndikaat	69 1/4	70 1/2	70
Dito, dito	70 1/2	70 1/2	70 1/2
Handel-Maatschappij	70 1/2	70 1/2	70 1/2
FRANKRIJK. Ins. op het gr. boek	68 1/2	69 1/2	69
Certifikaten van dito	68 1/2	69 1/2	69
RUSLAND Bij Hope en C.	89 1/4	90	89 1/4
Bij de Bank 1828 en 29	90 1/2	91 1/2	91 1/2
SPANJE Cert. van insch. gr. boek	6 1/4	6 1/4	6 1/4
Defensie te Amsterdam	47 1/2	47 1/2	47 1/4
ENGLAND geconsolideerde	83 1/2	84 1/2	83 1/2
NIPPLS. Certificaten	73 1/2	73 1/2	73 1/2